

KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS PAVEDIMO PATIKSLINTI SPRENDIMĄ

2019-03-26 Nr. TAR 1-61
Klaipėda

Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Etikos komisija), susidedanti iš pirmininkės Aldonos Staponkienės, narių: Vytauto Čepo, Jono Šalygos, Laivūno Kavaliausko, Sauliaus Liekio, Tatjanos Fedotovas, Ritos Bortos, Edmundo Jurkaičio, sekretoriaujant Alinai Mikalauskei, išnagrinėjo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) pavedimą patikslinti sprendimą ir

nustatė:

Pavedimo turinys

Etikos komisija gavo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2019-01-31 raštą Nr. S-477-(1.5) „Dėl atlikto tyrimo išvados vertinimo“, kuriame pažymėta, kad Etikos komisijos 2019 m. sausio 3 d. sprendime Nr. TAR1-2 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pavedimo atlikti tyrimą dėl politiko galimai padaryto pažeidimo“ (toliau – Sprendimas) Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybos nario Arvydo Cesiulio (toliau – Politikas) veiklos įvertinimas neviseškai atitinka Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas. Pavesta Etikos komisijai patikslinti Sprendimą, atsisakant perteklinio Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 1 dalies nuostatų pažeidimo konstatavimo ir vertinti Politiko elgesio atitiktį tik Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkto ir 7 straipsnio 1 dalies nuostatomis.

VTEK atkreipdama dėmesį į tai, kad A. Cesiulis, pradėjęs eiti Savivaldybės tarybos nario pareigas ir pateikdamas privačių interesų deklaraciją, tačiau nedeklaravęs duomenų apie einamas stebėtojų tarybos nario pareigas akcinėje bendrovėje ir uždaroje akcinėje bendrovėje, kurių akcijos suteikia ½ balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso Savivaldybei, konstatavo, kad sistemaiškai įvertinus galiojantį teisinį reguliavimą A. Cesiulio veiksmų atitiktis Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 1 dalies nuostatomis neturėtų būti vertinama, nes tarybos narys iš esmės vykdo Įstatymo nustatytą pareigą deklaruoti privačius interesus.

Etikos komisija 2019-02-13 raštu Nr. (1.27.)-T5-29 „Dėl atlikto tyrimo išvados ir pavedimo patikslinti sprendimą“ kreipėsi į VTEK dėl objektyvaus išaiškinimo dėl asmenų veiksmų atitikties Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies ir 5 straipsnio 1 dalies nuostatomis vertinimo pateikimo, kad perspektyvoje Komisijos sprendimai būtų teisingi Įstatymo nuostatų taikymo atžvilgiu.

VTEK atsakydama į Etikos komisijos nurodytą kreipimąsi 2019-03-01 raštu Nr. S-896-(1.5) „Dėl pakartotinio pavedimo patikslinti sprendimą“, paaiškino, kad:

- Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 1 dalis valstybinėje tarnyboje dirbančius asmenis įpareigoja Įstatymo nustatyta tvarka ir terminais teikti privačių interesų deklaracijas. Šiuo atveju kalbama apie naujas, pirmą kartą teikiamas (pirmines) deklaracijas.

- Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje pateikiamas deklaruotinių duomenų, kurie privalo būti atskleisti asmens privačių interesų deklaracijoje, sąrašas.
- Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad pasikeitus deklaracijoje nurodytiems duomenims arba paaiškėjus naujoms deklaruotinėms aplinkybėms, deklaruojantysis privalo per 30 kalendorinių dienų atitinkamai patikslinti savo privačių interesų deklaraciją.
- Kai asmuo Įstatymo nustatyta tvarka buvo pateikęs privačių interesų deklaraciją, tačiau pasikeitus joje nurodytiems duomenims arba atsiradus naujų deklaruotinių duomenų, tos deklaracijos nepatiksliino (neatnaujino), konstatuotinas ne 4 ir 5 straipsnių 1 dalių pažeidimas (kadangi pirminę pareigą pateikti deklaraciją asmuo vykdė), bet 7 straipsnio 1 dalies ir atitinkamo 6 straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatų pažeidimas.
- Išimtis – jei savivaldybės tarybos nario kadencija pasibaigė, o jis dar kartą išrenkamas tarybos nariu, laikytina, kad jo darbo santykiai su Taryba buvo nutrūkę, todėl pradėjus naują kadenciją (iš naujo prisiekus) toks savivaldybės tarybos narys, vadovaudamasis Įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, privalo per 30 kalendorinių dienų pateikti naują privačių interesų deklaraciją. Tai jis turi padaryti net ir tais atvejais, jeigu jo anksčiau deklaruoti duomenys nepasikeitė. Jeigu minėtos pareigos jis neįvykdo, jo elgesys vertintinas kaip Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies pažeidimas.

Atsižvelgiant į nurodytus paaiškinimus, vadovaudamasi Įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos Įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi ir 29 straipsnio 6 dalies 2 punktu, suteikiančiais teisę pavesti tyrimą atlikusios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovui arba kolegialiai valstybės ar savivaldybės institucijai atlikti tyrimą pakartotinai arba patikslinti tyrimo išvadą, VTEK pastaruoju raštu pakartotinai pavedė Etikos komisiją patikslinti Sprendimą.

Vertinimo dalykas

Komisija vertina Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nario, Arvydo Cesiulio veiksmų atitiktį Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso (toliau – Kodeksas) nuostatomis. Politikas atitinka Kodekso 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą valstybės politikos sąvoką, Kodeksas jam taikytinas visa apimtimi.

Arvydas Cesiulis eidamas Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nario pareigas pagal Įstatymo 2 straipsnio 1 dalį pripažįstamas asmeniu, dirbančiu valstybinėje tarnyboje, todėl Įstatymo nuostatos jam taikomos visa apimtimi.

Nagrinėjama medžiaga

VTEK 2019-01-31 raštas Nr. S-477-(1.5) „Dėl atlikto tyrimo išvados vertinimo“.

Etikos komisijos 2019 m. sausio 3 d. sprendimas Nr. TAR1-2 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pavedimo atlikti tyrimą dėl politikos galimai padaryto pažeidimo“ (toliau – Sprendimas).

Etikos komisijos 2019-02-13 raštas Nr. (1.27.)-T5-29 „Dėl atlikto tyrimo išvados ir pavedimo patikslinti sprendimą“.

VTEK 2019-03-01 raštas Nr. S-896-(1.5) „Dėl pakartotinio pavedimo patikslinti sprendimą“.

Nustatytos aplinkybės

Etikos komisija vienbalsiai priėjo išvados, kad:

- Įstatymo 4 straipsnio 1 dalis įtvirtina deklaruojančių asmenų sąrašą, turinčių pareigą deklaruoti privačius interesus (toliau – deklaruojantis asmuo). Nagrinėjamu atveju Arvydas Cesiulis atitinka deklaruojančių asmenų sąvoką, kaip Politikas ir kaip kolegialaus organo narys akcinėje bendrovėje ir uždaroje akcinėje bendrovėje, kurių akcijos, suteikia daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso savivaldybei (toliau – valdoma įmonė).

▪ Įstatymo 5 straipsnio 1 dalis įtvirtinta aplinkybės – asmens išrinkimą, priėmimą ar paskyrimą į atitinkamas pareigas dienos – kuomet deklaruojantis asmuo turi pareigą per 30 kalendorinių dienų nuo šių atsiradusių aplinkybių dienos pateikti deklaraciją (ne tikslinti). Tai patvirtino ir VTEK nurodytoje išimtyje dėl naujos privačios interesų deklaracijos pateikimo tik tarybos nariui pradėjus eiti naują kadenciją Taryboje (kai santykiai su Taryba buvo nutrūkę). Etikos komisijos nuomone, visais atvejais, atsiradus naujai aplinkybei (naujam ryšiui), dėl kurios asmuo tampa deklaruojančiu asmeniu pagal Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį, pastarasis per nustatytą terminą turi pateikti privačių interesų deklaraciją.

▪ Arvydas Cesiulis, deklaruodamas apie išrinkimą į tarybos nario pareigas, šią pareigą įvykdė tinkamai, tačiau kuomet jis buvo išrinktas į Savivaldybės valdomos įmonės kolegialaus organo narius, atsirado nauja aplinkybė, dėl kurios pagal Įstatymo 4 straipsnio 1 dalį tapo deklaruojančiu asmeniu ir jam atsirado pareiga deklaruoti privačius interesus (ne tikslinti), įgyvendinant Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 4 punktą (nurodant darbovietes, ryšius su juridiniais asmenimis bei pareigas šiose bendrovėse). Todėl nedeklaruodamas apie einamas Savivaldybės valdomos įmonės kolegialaus organo nario pareigas Arvydas Cesiulis neįgyvendino Įstatymo 4 ir 5 straipsnių 1 dalių nuostatas.

▪ 2017 m. balandžio 27 d. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Įstatymo Nr. VIII-371 4, 5, 10, 11, 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIII-323, įsigaliojusį nuo 2018 m. sausio 1 d., kuomet akcinių bendrovių bei uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikia daugiau kaip ½ balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, kolegialių organų nariai buvo įpareigoti deklaruoti savo privačius interesus, turint atitinkamą aplinkybę (ryšį su tokiomis bendrovėmis), t.y. asmenys, kurie į kolegialių organų narius buvo paskirti iki 2018 m. sausio 1 d., turėjo pateikti deklaraciją iki 2018 m. vasario 1 d., Arvydas Cesiulis šios pareigos neįvykdė.

Teisės aktų nuostatos ir motyvai

Kodeksu siekiama įgyvendinti konstitucinį valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principą, plėtoti demokratinį valdymą, didinti visuomenės pasitikėjimą valdžios ir savivaldybių institucijomis, skatinti valstybės politikų ir kandidatų į valstybės politikus atsakomybę už savo veiklą ir atskaitomybę visuomenei. Valstybės politikas turi laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų, Kodekse nustatytų elgesio principų, visuomenėje turi elgtis atsakingai, deramai, pavyzdingai.

Etikos komisija, išnagrinėjusi turimą medžiagą, Įstatymo reglamentavimą, pažymi, kad Įstatymas įpareigoja Įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus asmenis, atsiradus Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtintoms aplinkybėms (asmens išrinkimas, priėmimas ar paskyrimas į atitinkamas pareigas) Įstatymo nustatytais terminais ir tvarka teikti privačių interesų deklaracijas (ne tikslinti), konstatuoja, kad Arvydas Cesiulis, nedeklaruodamas apie einamas Savivaldybės valdomos įmonės kolegialaus organo nario pareigas neįgyvendino Įstatymo 4 ir 5 straipsnių 1 dalių nuostatų.

Vadovaudamasi Kodekso 7 straipsnio 12 punktu ir Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų, patvirtintų Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T2-91, 30 punktu, įtvirtinančiais Etikos komisijos teisę spręsti dėl pakartotinio tyrimo būtinumo, Etikos komisija

nusprendė:

1. Netikslinti Etikos komisijos 2019-01-03 d. priimto sprendimo Nr. TAR1-2 „Dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pavedimo atlikti tyrimą dėl politiko galimai padaryto pažeidimo“.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Arvydui Cesiuliui ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

3. Skelbti apie priimtą sprendimą vietinėje spaudoje ir interneto svetainėje www.klaipeda.lt

Etikos komisijos pirmininkė

Aldona Staponkienė